11 Αυγούστου 2026

Οι άγιοι νεομάρτυρες Αναστάσιος και Δημήτριος οι εν Λέσβω μαρτυρήσαντες

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Εικόνα του Ταξιάρχη στο Μανταμάδο Λέσβου

Οι άγιοι νεομάρτυρες Αναστάσιος από τον Ασώματο και Δημήτριος από την Αγιασό της Λέσβου

Μαρτύρησαν στον Κασαμπά της Μ. Ασίας στις 11 Αυγούστου 1816

Ο άγιος Νεομάρτυς Αναστάσιος καταγόταν από τον Ασώματο της Λέσβου και το επώνυμό του ήταν Πανέρας, πιθανόν από τα πανέρια και τα καλάθια που κατασκεύαζε η οικογένειά του. Όταν ήταν μικρός τον έστελναν να πουλάει τα καλάθια. Σαν μεγάλωσε λίγο πέρασε απέναντι στα μικρασιατικά παράλια για καλύτερη τύχη, όπως συνήθιζαν πολλοί κάτοικοι των νησιών.

Ο άλλος Νεομάρτυς, Δημήτριος, από την Αγιάσο, Μπεγιάζης στο επώνυμο, που σημαίνει λευκός, έμεινε ορφανός σε μικρή ηλικία, μαζί με ένα άλλο αδελφό, από πατέρα. Η μητέρα τους ξαναπαντρεύτηκε , ο πατριός όμως δεν αγαπούσε τα προγόνια του, πολλές φορές τ’ άφηνε νηστικά, χωρίς ρούχα και τα έδερνε. Για να αποφύγουν την κακομεταχείρισή του πατριού τα ορφανά πολλές φορές κοιμόντουσαν στους φούρνους της περιοχής. Τον μικρό Δημήτριο τον σπλαχνίστηκε κάποιος Τούρκος και τον πήρε σπίτι του , ώστε όταν μεγαλώσει να τον κάνει γαμπρό του αφού εννοείται εξισλαμιζόταν. Όταν κατάλαβε τα σχέδια του Τούρκου ο άγιος έφυγε και πέρασε απέναντι στη Μικρασία. Εκεί προφανώς

συναντήθηκε με τον συμπατριώτη του Αναστάσιο , ο οποίος του έμαθε την τέχνη του καλαθά για να μπορούν να ζουν. Μολονότι ήταν δυο φτωχά παιδιά δεν ξεχνούσαν και δεν παραμελούσαν τη χριστιανική τους πίστη και ευσέβεια.

Κάποια μέρα που κάθονταν κι έπλεκαν καλάθια κάτω από ένα πλάτανο στον Κασαμπά, συνέβη να περάσουν κάποιοι μπέηδες, οι οποίοι στάθμευσαν εκεί κοντά. Παρατήρησαν την φτώχια και τον κόπο των δύο νέων και νομίζοντας ότι είναι μουσουλμάνοι τους παρακίνησαν να λάβουν πολλές συζύγους για να πλουτίσουν, Οι νέοι τότε με παρρησία σηκώθηκαν και ομολόγησαν πως είναι Χριστιανοί και πως η χριστιανική πίστη δεν επιτρέπει τέτοιες πράξεις , όπως το Κοράνιο. Μόλις τ' άκουσαν οι μπέηδες έγιναν έξω φρενών και προσπάθησαν αρχικά να τους πείσουν ν' αρνηθούν την πίστη τους. Βλέποντας όμως το αμετάθετο της γνώμης τους, τους οδήγησαν στο δικαστήριο με την κατηγορία ότι έβρισαν το ισλάμ. Στο δικαστήριο προσπάθησαν πάλι ,πρώτα με διάφορες υποσχέσεις για τιμές, αξιώματα, πλούτο, απολαύσεις, κατόπιν με απειλές για τιμωρίες και βασανιστήρια, να τους καταφέρουν ν' αρνηθούν τον Χριστό. Οι δύο μάρτυρες « ως άρνες εν μέσω λύκων »στάθηκαν απτόητοι και ακλόνητοι στην πίστη του Χριστού παρά τα θέλγητρα και τα φόβητρα. Πράγμα που εξόργισε τους δικαστές με αποτέλεσμα να τους υποβάλουν σε φρικτά βασανιστήρια. Τελικά τους καταδίκασαν σε θάνατο και τους απαγχόνισαν σ' ένα πλάτανο. Ο Αναστάσιος ήταν είκοσι ετών και ο Δημήτριος δεκαοκτώ.

Οι Χριστιανοί με πολύ σεβασμό και ευλάβεια ενταφίασαν τα λείψανά τους κρατώντας κάποια από τα ενδύματά τους για ευλογία και αγιασμό. Αυτό μαρτυρείται από το γεγονός ότι έστειλαν τεμάχιο του ενδύματος του Αγίου Δημητρίου στην μητέρα του, που δεν πίστευε ότι μαρτύρησε το παιδί της. Όταν είδε το ένδυμα επείσθη και έκλαψε πικρά , ίσως για την αστοργία που είχε δείξει στο παιδί της.

Οι τάφοι των Αγίων Νεομαρτύρων έγιναν πηγή ιαμάτων για όσους προσέρχονταν με πίστη.

Τόση ήταν η φήμη τους ώστε το έτος 1907 οι κάτοικοι της Αγιάσου συγκέντρωσαν χρήματα για να μεταφέρουν το λείψανο του Αγίου Νεομάρτυρος Δημητρίου στην Αγιάσο. Δυστυχώς όμως διάφορα γεγονότα , καθώς και η Μικρασιατική καταστροφή που ακολούθησε, ματαίωσαν την ιερή εκείνη προσπάθεια.

Ας ελπίσουμε ότι κάποτε θα αποκαλυφθούν από τη θεία πρόνοια οι τάφοι και τα σεβάσμια λείψανά τους.